

умовах є очевидною необхідність повернення до споконвічних національних і загальнолюдських моральних регуляторів, їх нова актуалізація, сприйняття й рецепція.

Отже, зазначене дає нам підстави зробити висновок, що в сучасному суспільно-політичному житті надзвичайно важливою є проблема формування та виховання моральної особистості. Розв'язання цієї проблеми спонукає до механізмів, орієнтирів, окреслення відносно замкнутого кола джерел, згідно з якими стає можливим дійсно ефективний процес сталого розвитку будь-якої соціальної системи. В умовах суперечливого і конфліктного сьогодення одним із чинників соціально-політичної стабільності є індивідуальний прояв – моральність та мораль. Перспективою подальшого вивчення цієї проблеми є необхідність пошуків нових морально-ціннісних орієнтацій та форм соціальної інтеграції. Адже подальший розвиток людства потребує не лише морально-етичної переорієнтації у системі людських уподобань, а й створення умов для утвердження домінанти ціннісно-нормативних форм соціальної інтеграції суспільства щодо системно-функціональних її форм на засадах регулятивної ідеї справедливості та спільної відповідальності.

1. Юрій М. Ф. Людина і світ / М. Ф. Юрій. К. : Дакор, 2006. 460 с.
2. Сидоркин А. Диалог в воспитании: к постановки проблемы / А. Сидоркин // Педагогика. 1996. № 2. С. 48–53.
3. Потапенко О. Б. Ідея виховання моральної особистості у спадщині українських педагогів-мислителів другої половини XVIII століття : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / О. Б. Потапенко. – Кіровоград, 2009. – 20 с.

Струц Анастасія Сергіївна
студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник: доцент кафедри соціально-гуманітарних
дисциплін юридичного факультету, к.пед.н. Маркіна Л.Л.*

ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ У СИСТЕМІ ПРОФІЛАКТИКИ ПРАВОПОРУШЕНЬ СЕРЕД УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

Система профілактичної роботи серед учнівської молоді розглядається як невід'ємна складова частина державної молодіжної політики. Обов'язок забезпечити профілактику правопорушень підлітків і молоді покладається на широке коло державних та громадських організацій, начальних закладів, родину.

Педагоги, психологи, соціологи, правоохоронці усвідомлюють важливість завдань профілактики правопорушень серед учнівської молоді, об'єктивно оцінюють її стан, бачать її нерозв'язані проблеми, шукають можливі шляхи їх вирішення. Особлива увага приділяється визначенню умов раціональної організації правовиховної роботи серед молоді, висвітленню позитивного досвіду інтеграції нових прийомів правового виховання з уже знайомими, що добре себе зарекомендували і сприяли підвищенню рівня життєвої позиції молоді у правовій сфері.

Результати копіткої і наполегливої роботи великого кола фахівців щодо приведення в дію нових форм та методик профілактики правопорушень, а також активізації традиційних видів діяльності, збереження досягнень минулого, здійснення конкретних шляхів оптимізації системи правового виховання молоді знайшли своє відображення в матеріалах всеукраїнських науково-практичних конференцій, педагогічних читань, у ґрунтовних наукових статтях, монографіях.

Останніми роками сутність, функції і механізм правового виховання; формування правосвідомості та правової культури особи в умовах розбудови правової держави України досліджували такі вчені як: В. Д. Бабкін, О. О. Ганзенко, В. В. Головченко, Н. М. Крестовська, М. Ю. Коваленко, М. В. Костицький, В. О. Котюк; В. К. Ларіонова, С. М. В. В. Лемак, Л. Г. Матвєєва, О. Г. Мурашин, О. Є. Проць, С. С. Сливка, О. Л. Слюсаренко, С. Г. Стеценко, М. Й. Штангер.

Вивчення наукових джерел свідчить про те, що розбудова України як демократичної, соціальної, правової держави об'єктивно потребує оновлення та модифікації традиційних підходів до правового виховання як невід'ємної складової профілактики правопорушень серед молоді [1, 2].

Молодість є важливим етапом подальшого становлення особистості. У цей період розкриваються потенційні можливості, трансформується система ціннісних орієнтацій, формуються нові соціальні настанови, правові погляди та переконання. При цьому важливим є подолання в правовій свідомості молодої людини помилкових поглядів і переконань, негативних навичок і звичок поведінки.

Позитивні зміни в правосвідомості молодої людини виявляються в зміцненні мотивів, пов'язаних із формуванням системи ціннісних орієнтацій, спрямованості дій щодо забезпечення своїх прав і свобод.

Тому слід зазначити, що у процесі правового виховання необхідно враховувати різні мотиви дотримання правових норм.

Молода людина може виконувати правові норми тільки тому, що побоюється можливого покарання в разі їх порушення. При дотриманні особистістю правових норм проявляє мінімальна ступінь активності. Людина уникає дії, що заборонені правом, але до їх порушень з боку оточуючих спостерігається байдуже ставлення.

Іноді молода людина просто звикли виконувати правила співжиття.

При виконанні правових норм не проявляє ініціативність та активність, до недотримання вимог законодавства іншими ставиться пасивно.

Найбільш бажаний варіант, коли молода людина виконує правові норми внаслідок глибокої переконливості в їх правильності та необхідності. При виконанні правових норм проявляє ініціативність. Така людина активно протидіє правопорушенням.

Отже, для підвищення профілактично-виховної роботи, на наш погляд, потрібно:

- знати мотиви, якими керується молода людина, виконуючи вимоги правових норм;
- формувати позитивні мотиви правомірної поведінки;
- організувати життєдіяльність молодшої людини в навчальних закладах з метою підвищення рівня активності особистості по відношенню до вимог закону.

Здатність людини розуміти правила співжиття і вимоги законів не є вродженою особливістю, вона формується під впливом виховних заходів, є наслідком спілкування з іншими людьми, участі в різних видах діяльності. Важливо, щоб молода людина активно застосовувала правові знання у процесі навчальної, трудової, сімейно-побутової, громадської діяльності.

Безперечно, що почуття власної гідності, дисциплінованість, повага й довіра до державної влади, до права, готовність виконувати свої громадянські обов'язки формується в гармонійному поєднанні патріотичних, національних та загальнолюдських почуттів. Тому правове виховання пов'язане з усіма видами соціального виховання – патріотичного, морального, громадянського, естетичного, трудового та ін. Будучи органічно взаємопов'язані між собою, ці напрями виховання, охоплюють усі аспекти його змісту і сприяють формуванню людини як цілісної особистості.

Таким чином, процес своєчасного правового виховання молоді є однією з базових засад профілактики правопорушень. Правове виховання – це цілеспрямований постійний вплив на людину з метою формування в неї правової культури й активної правомірної поведінки.

1. Формування правової культури особи в умовах розбудови правової держави України [Рукопис]: автореферат дис.. к.ю.н. 12.00.01: захищена 17. 02. 2003 / О. О. Ганзенко; наук. Керів. О. Г. Мурашин; офіц.. опонент: В. Д. Бабкін, В. В. Головченко; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – К., 2003 (Запоріжжя: Друкарня Запорізького юридичного інституту МВС України, 19. 02. 2002). – 16 с.

2. Правова культура молоді в Україні: загальнотеоретичне дослідження [Рукопис]: автореферат дис.. к.ю.н. 12.00.01: захищена 18. 04. 2013 / О. Є. Проць; наук. Керів. Н. М. Крестовська; офіц.. опонент: В. В. Лемак, Л. Г. Матвеева; Міжнародний гуманітарний університет. – Одеса, 2013 (Одеса: ПП «Фенікс», 11. 03. 2013). – 20 с.